

EL 9 MÓN

MONOGRÀFIC ESPECIAL
SOBRE ELS OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Dilluns, 27 de setembre de 2021

Què és i què representa el repte de l'Agenda 2030

QUÈ ÉS I QUAN ES VA APROVAR?

El document de les Nacions Unides i les àrees clau sobre les quals incideix

ELS COMPROMISOS DE CATALUNYA

El Pla Nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030

L'ENTREVISTA

Cristina Gallach, una de les veus més rellevants en l'impuls de l'Agenda 2030

QUINS SÓN ELS ODS?

Els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS), al detall

Transformar el nostre món

Què és i quan es va aprovar l'Agenda 2030?

El 2030 és cada dia més a prop. És l'any que l'Organització de les Nacions Unides (ONU) s'ha fixat per poder assolir un dels desafiaments més importants de la humanitat: garantir la sostenibilitat del planeta des de tots els vessants possibles. El 25 de setembre de 2015 l'Assemblea General de l'ONU va aprovar l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible. Es tracta d'un full de ruta amb 17 objectius, els anomenats objectius de desenvolupament sostenible (ODS), i 169 fites a assolir en l'horitzó de l'any 2030.

El desafiament més gran que plantegen les Nacions Unides en aquesta Agenda és **"l'erradicació de la pobresa en totes les seves formes i dimensions, inclosa la pobresa extrema"**, per entendre que **"és un requisit indispensable per al desenvolupament sostenible"**. Es pretén **"fer realitat els drets humans de tots i aconseguir la igualtat de gènere i l'empoderament de totes les dones i nenes"**, segons consta en el preàmbul de la declaració. Els 17 objectius i les 169 fites, assenyalen, equilibren les tres dimensions del desenvolupament sostenible: l'econòmica, la social i la mediambiental.

El desafiament implica combatre les desigualtats dins dels països i entre ells, construir societats pacífi-

ques, justes i inclusives **"i garantir la protecció duradora del planeta i dels seus recursos naturals"**. L'ONU també es va comprometre a crear les condicions per a un creixement econòmic sostenible.

L'Agenda 2030 té un abast i un significat sense precedents. És aplicable a tots els països, però té en compte les diferents realitats, capacitats i nivells de desenvolupament nacionals i respectant les polítiques i prioritats nacionals.

Els objectius i les fites són el resultat d'un treball fet a base de consul-

"L'erradicació de la pobresa és indispensable per al desenvolupament sostenible"

tes públiques, compromisos amb la societat civil i altres parts interessades a tot el món i en les quals **"es va prestar especial atenció a les veus dels més pobres i vulnerables"**.

La pobresa en la qual viuen actualment milions de ciutadans; les disparitats d'oportunitats, riquesa i poder; la desigualtat de gènere; la desocupació, sobretot juvenil; les amenaces sanitàries mundials; les catàstrofes naturals; el terrorisme, o els des-

plaçaments forçats de persones són només alguns dels grans desafiaments que ha d'afrontar la humanitat del nostre temps. A aquests s'hi afegeixen l'esgotament dels recursos naturals, la desertització i, en definitiva, el canvi climàtic (que inclou l'escalfament global, la pujada del nivell del mar o l'acidificació dels oceans). L'emergència climàtica, de fet, està posant en perill la supervivència de moltes societats.

En una era de desafiaments immensos, l'ONU també hi veu oportunitats immenses. Assegura que en la darrera generació centenars de milions de persones han sortit de la pobresa extrema. Ha augmentat l'accés a l'educació, i les tecnologies de la informació i la comunicació tenen un gran potencial per accelerar el progrés humà, reduir la bretxa digital i desenvolupar societats del coneixement.

Si bé cada estat té i exerceix lliurement la plena sobirania sobre les seves riqueses, recursos naturals i activitat econòmica, l'ONU assegura que **"mai abans els líders mundials havien promès una acció i un esforç comuns en una agenda política tan àmplia i universal"**. L'Agenda s'aplica a tots els països tenint en compte les diferents realitats, capacitats i nivells de desenvolupament respec-

tant les polítiques i prioritats nacionals i es reconeix la importància de les dimensions regionals i subregionals.

A Catalunya

El mateix any en què es va aprovar

ÀREES D'IMPORTÀNCIA CLAU PER A LA HUMANITAT I EL PLANETA. LES CINQ 'P'

Inquietuds transversals i connectades

El document de l'Agenda 2030 de l'ONU estableix les àrees d'importància crítica per a la humanitat i el planeta sobre les quals actuaran els objectius i les fites definits en l'Agenda. Així, diuen, estan decidits:

PERSONES

A posar fi a la pobresa i a la fam en totes les seves formes i dimensions i a garantir que tots els éssers humans puguin desenvolupar el seu potencial amb dignitat i igualtat i en un entorn saludable.

PLANETA

A protegir el planeta de la degradació fins i tot mitjançant el consum i la producció sostenibles, la gestió sostenible dels seus recursos naturals i l'adopció de mesures urgents contra el canvi climàtic, perquè pugui satisfer les necessitats de les generacions presents i futures.

PROSPERITAT

A garantir que tots els éssers humans puguin gaudir d'una vida pròspera i satisfactòria i que el progrés econòmic, social i tecnològic es produeixi en harmonia amb la natura.

PAU

A fomentar societats pacífiques, justes i inclusives, lliures de por i violència: **"No hi pot haver desenvolupament sostenible sense pau, ni pau sense desenvolupament sostenible"**.

PARTENARIAT

A mobilitzar els mitjans necessaris per aplicar aquesta Agenda mitjançant una Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible revitalitzada, basada en un esperit de solidaritat mundial reforçada, centrada

en les necessitats dels més pobres i vulnerables i amb la participació de tots els països, totes les parts interessades i totes les persones.

Si es fan realitat les ambicions

(grans) de l'Agenda **"les vides de tots milloraran profundament i el nostre món es transformarà per a millor"**, segons subratlla el document.

Garantir la protecció duradora del planeta i dels seus recursos naturals és un dels molts desafiaments

l'Agenda 2030 el govern de la Generalitat va anunciar l'elaboració d'un pla nacional per a la implementació dels ODS a Catalunya i elaborar un sistema integrat d'objectius i indicadors per avaluar-ne el nivell de

compliment. El Pla Nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 es va elaborar prenent com a referència l'informe *L'Agenda 2030: transformar Catalunya, millorar el món*, elaborat pel Consell Assessor per al Desenvo-

lupament Sostenible de Catalunya (CADS) amb aportacions d'una seixantena d'experts, institucions acadèmiques i societat civil. L'ha elaborat una comissió tècnica dividida en 17 grups de treball i amb representa-

ció dels 13 departaments de la Generalitat. El pla, un instrument dinàmic, consisteix en una base de dades actualitzable on es vinculen els 920 compromisos del govern en relació amb els ODS.

Més de 900 compromisos a Catalunya

Catalunya 2030

El Pla Nacional per a la Implementació de l'Agenda 2030 del nostre país inclou 920 compromisos del govern per assolir els 17 ODS. D'aquests, 810 són compromisos a Catalunya i 110 són compromisos de Catalunya al món. L'Agenda 2030 no és únicament una agenda de dimensió internacional, sinó que és una crida directa a revisar tot el conjunt de polítiques públiques domèstiques perquè, segons el pla, **“sense aquesta transformació interna no és possible millorar ni, encara menys, transformar el món”**.

El pla garanteix la coherència de les polítiques públiques, vincula l'Agenda 2030, la planificació i la normativa vigent, el Pla de Govern i els plans departamentals i l'Agenda Urbana de Catalunya. Està concebut com un instrument dinàmic i requereix un procés continu de seguiment, avaluació i actualització.

La comissió tècnica és l'encarregada de fer el seguiment anual dels indicadors de compromís del pla amb la informació proporcionada pels departaments de la Generalitat.

La resolució de les Nacions Unides reconeix que els parlaments tenen una funció essencial en relació amb l'assoliment dels ODS i els encoratja a aprovar lleis que ajudin a assolir-los, a aprovar uns pressupostos que permetin als governs implementar l'Agenda 2030 i a fer el seguiment i control directe de l'acció dels governs, exigint una rendició de comptes.

Aquesta rendició de comptes, aprovada pel Ple de Parlament de Catalunya el novembre de 2018, requereix la presentació d'un informe al Parlament on es detalla el grau de compliment dels ODS aconseguit mitjançant les polítiques públiques de la Generalitat; la compareixença semestral al Parlament del CADS, i, finalment, el balanç del grau d'assoliment dels ODS per part dels consellers i conselleres del govern. A més, s'ha incorporat un sistema integrat d'indicadors de seguiment i avaluació del grau de compliment dels ODS a l'estadística oficial de Catalunya, prenent com a referència els indicadors d'Eurostat.

EL REPTE DELS ODS A LA INDÚSTRIA

Una oportunitat de negoci, també

El Grup EPI Indústries va impulsar, el passat 22 de setembre, una jornada d'intercanvi de coneixements entre empreses del Vallès Oriental. El centre del debat eren els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS), que marquen el camí a seguir per treballar per un desenvolupament mundial sostenible. El grup industrial va organitzar la diada, amb la intenció de treballar pel dissetè punt, l'aliança entre empreses per treballar per una indústria més respectuosa amb el medi ambient. Algunes de les companyies convidades, com KH Lloreda o el Grup Grifols, van oferir ponències sobre com treballen els ODS a les seves fàbriques. L'acte va tenir lloc a Lliçà de Vall.

Cristina Gallach, referent mundial en la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible

“Si avancem en la protecció mediambiental, també ho farem en la inclusió de les persones”

Cristina Gallach, al faristol de les Nacions Unides

Cristina Gallach és periodista i diplomàtica. Serà nomenada properament doctora *honoris causa* per la UAB. Del juny de 2018 al gener de 2020 va ser alta comissionada per a l'Agenda 2030. Fins fa un mes era viceministra d'Afers Exteriors. Ha estat un any i mig ocupant-se d'afers de seguretat global i de les relacions amb Amèrica Llatina, Estats Units, Àfrica i Àsia del Ministeri d'Afers Exteriors espanyol. És un referent mundial en la implementació dels objectius de desenvolupament sostenible i l'Agenda 2030 de les Nacions Unides.

- **Quan hom repassa els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 el primer que pensa és que és una llarguíssima carta als Reis. És realista?**

- És un exercici necessari. Perquè la situació global quan es va acordar l'Agenda, el 2015, era dolenta. L'impacte de la globalització, de la crisi econòmica i la manca de desenvolupament sostenible a la major part dels continents era palesa. I s'havia de fer un gran esforç de marcar unes fites, encara que fos per mostrar el camí i, a més a més, fer-ho com un gran compromís. Per tant, si s'aconseguirà depèn de tots i és bo que sigui molt ambiciosa, perquè els problemes

són molt greus i ara amb la pandèmia els desafiaments són més gruixuts. Si és o no una carta als Reis, el que sí és un desig ferm i un camí a seguir per aconseguir aquest desenvolupament que tots volem.

- **Quin seria, segons vostè, l'objectiu més ambiciós, més difícil d'assolir?**

- Jo crec que n'hi ha dos. Hi ha tots els que fan referència al canvi climàtic, a la biodiversitat; i tots els que fan referència a les persones, i en concret, a les desigualtats. Continuem sortint sempre de crisis amb unes desigualtats cada vegada més fortes i un progrés és una realitat per a molta gent, però no per a la majoria. Per tant, són dos grups d'objectius que estan molt lligats. Segurament que si avancem en la protecció mediambiental, també avancem en la inclusió de les persones, perquè les persones són les que pateixen més les qüestions mediambientals perquè estan en les zones més desèrtiques o perquè estan en les zones que hi ha moltes més inundacions, o en les zones on l'agricultura ja no dona tant per qüestions climà-

tiques, etc.

- **L'emergència climàtica és el perill més gran que ens amenaça i d'ell deriven tots els problemes que els 17 objectius volen combatre? O és una afirmació exagerada?**

- És un perill importantíssim, clau. Si no tenim planeta, tots els altres temes, les desigualtats, la inclusió, el desenvolupament energètic o la innovació, la industrialització... És gravíssim i perquè veiem l'impacte. Ara sobretot amb totes aquestes disbauxes climàtiques però, com que el dia a dia no és tan cruixent com en alguns casos ens podem pensar, doncs tenim una consciència limitada sobre aquest desafiament. Una

“L'agenda és un exercici necessari, un camí a seguir per aconseguir el desenvolupament que tots volem”

de les bones coses és que cada vegada hi ha més consciència. Sí que és un moment de molta tensió i d'enfocar les prioritats.

- **El darrer informe del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) va alertar, a principis de l'agost passat, que alguns efectes del canvi climàtic són irreversibles. Ja fem tard, oi?**

- Aquests experts fan una feina fonamental que és alertar-nos des del punt de vista científic. Fins fa poc, es dubtava de la ciència com a alertadora de la gravetat de l'impacte del canvi climàtic. Ara ja no. Ara ja tothom confirma i accepta que les informacions i anàlisis estan basades en ciència i que per tant, si no posem fre, sobretot, a la combustió de fòssils, el que fem és abocar-nos a una tragèdia climàtica. És molt important aquest informe, perquè és un informe global en el qual experts de tot el món consensuen les idees bàsiques, i té el pes de la ciència.

- **La Covid-19 ha posat en perill l'assoliment dels objectius fixats en l'horitzó dels anys 2020 i 2021?**

- Sens dubte. Ja han començat a sortir dades. Hem incrementat el nombre de persones amb nivell de pobresa extrema. S'han incrementat al voltant de 100 milions el nombre de nens i nenes que han deixat d'estar escolaritzats. S'ha incrementat les persones que han perdut la feina. Hi ha una colla d'estadístiques bàsiques en què la pandèmia ha estat dramàtica. En el món occidental hem tingut recursos de protecció social. Sí que és veritat que en alguns llocs més aïllats hi ha hagut menys connectivitat, l'educació

no ha funcionat de la millor manera, però pensem que a molts llocs les escoles han estat tancades més d'un any i no tenien substituït telemàtic o que hi ha hagut uns problemes sanitaris que no s'han pogut combatre. Nosaltres tenim un nivell de vacunació del 70-80% en molts llocs. A llocs de l'Àfrica és el 2%. Tots aquests processos de sanitat molt més robusta i pública en alguns països han quedat totalment aturats. En el cas europeu ho estem fent amb els fons de recuperació, però no tots els països del món poden comptar amb aquestes ajudes. Hem treballat molt amb el fet que els grans organismes financers internacionals (FMI, BM) estableixin mecanismes de suport financer als països més afectats per la pandèmia. Sobretot els països que en direm de renda mitjana. Els de renda molt baixa rebran fons de desenvolupament bàsics. Però els de renda mitjana no estan ni en la pitjor de les situacions ni tenen aquests coixins que ens hem procurat els europeus, com el cas de l'Amèrica Llatina. Tant a curt com a mitjà termini afectarà al compliment de l'Agenda 2030, però si hi ha una cosa positiva és que s'ha generat una consciència global tant de lluita contra el canvi climàtic com per la necessitat d'unes cobertures socials, uns processos d'igualtat més profunds.

- **La pandèmia ha fet reformular objectius? O redefinir dates horitzó d'assoliment?**

- Jo crec que s'hauran de reajustar. Està clar que ens ha afectat a tots. Aquí amb un sistema sanitari públic molt desenvolupat ens hem adonat

que les llistes d'espera s'han incrementat. És veritat que la pandèmia és una situació totalment extraordinària. Per tant, l'objectiu seria no tant de canviar la fita final, sinó d'adaptar-nos en el camí. Però crec que ha quedat molt clara la necessitat d'una salut i un benestar forts perquè si no les persones no podran treballar. Les persones són el pilar clau d'un procés de reforçament i transformació econòmic.

- **A la declaració de l'ONU es diu que els ODS i les fites proposades tenen en compte les diferents realitats i respectant les polítiques i prioritats nacionals. Però, i si les polítiques d'un país no tenen com a prioritat implementar l'Agenda 2030?**

- Aquest és un punt feble i fort de l'Agenda 2030. Feble perquè deixa a un criteri dels governs com, de quina manera i en quins aspectes incidir: es dona un marc i es diu vostè per arribar-hi vagi com millor li sembli. Però d'altra banda també és una fortalesa perquè va quedar clar, quan es negociava, que no podia haver-hi un acord; les diferències eren tan grans que si es feia molt rígid el mecanisme, doncs no hi podia haver unanimitat i, per tant, és molt important que es comprengui que aquesta és una agenda marc i que les obligacions són finalistes. La rendició de comptes va molt bé per estimular i perquè la ciutadania s'empoderi i digui. Sí que la feblesa hi és, però tots sabem que les Nacions Unides funcionen així en molts

casos. De consens també n'hem vist en moments en què la mobilització social és molt gran.

- **La fam al món no és únicament un efecte de fenòmens meteorològics adversos. Quin paper hi juguen els mercats que especulen amb el preu dels aliments?**

- Ara s'està fent una anàlisi molt important sobre la seguretat alimentària en una reunió de molt alt nivell de les Nacions Unides. Primera, perquè a causa de la pandèmia, amb un increment del nombre de persones que pateixen fam i després, un efecte en el món occidental: la malnutrició. Els productes més elaborats i més nocius per una bona nutrició són els

que són més assequibles. Això genera poblacions molt sedentàries, amb uns gravíssims problemes de malnutrició. I tot això requereix d'un exercici d'anàlisi de com

es torna a uns sistemes alimentaris diferents al que hem fet ara i com aconseguim tornar a posar a nivell assequible els productes més sans, més adequats per la salut. El tema de l'obesitat és gravíssim, produeix tot tipus d'impactes de salut i veiem la connexió amb els objectius de la fam i del benestar i el de la salut. Necessitem que la gran indústria de l'alimentació que s'erigeix amb un gran poder econòmic repensi. Hi ha una iniciativa a les Nacions Unides de coresponsabilitzar les grans indústries transformadores d'aliments en el que seria un procés de salut millor, treure sucres, treure processament

d'aliments bàsics i retornar a una alimentació diferent.

- **L'energia neta i assequible sembla una il·lusió a l'Estat espanyol, on aquest estiu hem assumit unes pujades en la factura de la llum mai vistes. I en un territori amb tant de sol fa una mica d'angúnia que no s'aprofiti més l'energia que genera.**

- Hem de prendre consciència que venim d'un procés molt negatiu. Primer va haver-hi un boom d'energies alternatives (del 2007 al 2009), després vam fer passos enrere dramàtics. Quan era l'hora de comprometre'ns tecnològicament amb les bateries, hi havia un projecte francoalemany de construcció de bateries i Espanya no s'hi va ficar. I s'ha recuperat en els últims anys, sobretot a partir del 2018, on tants països havien avançat molt. Crec que l'ambició actual d'Espanya és molt alta. La fita que s'ha posat és d'un compromís altíssim tant pel que fa als residus com als objectius de descarbonització de l'energia. El que passa és que estem gestionant la transició i, evidentment, no és acceptable que qui pagui la factura de la transició ecològica i energètica siguin les economies més febles: les famílies, les petites i mitjanes empreses, etc. I això necessita d'una gestió pública. Amb aquestes mesures extraordinàries que s'han pres, amb d'altres que s'hauran d'anar prenent i, sobretot, amb una vigilància d'aquesta acció internacional que provoca l'acaparament de gas (el gas és una energia de transició, entre els fòssils i les renovables). És un dels temes més complexos.

“La pandèmia ens farà reajustar objectius”

AL DETALL

Les dones, agents de canvi

- **Vostè és la dona espanyola que ha ocupat un càrrec de més rang a les Nacions Unides i és una ferma defensora de la igualtat de gènere. En quin punt està a escala global aquest repte?**

- Regular. I només també referint-nos a la pandèmia. Probablement a nivell planetari les dones han patit molt més l'impacte de la pandèmia que no pas els homes. Són les que han patit més violència de gènere. Són les que en els processos d'empoderament han hagut de quedar-se a casa. Vam promoure una resolució de l'Assemblea General perquè d'aquesta crisi sanitària i econòmica no en sortissin les dones les més afectades, com va passar per exemple en la crisi del 2008, que el tant per cent de noies i dones que van perdre la feina va ser molt més alt i el retorn va ser més difícil. Per tant, repetim els esquemes: més impacte en la desigualtat i alhora també més conscienciació global. La desigualtat de gènere s'ha de combatre des de tots els punts de vista. Crec que hi ha seriosos problemes: l'accés de dones a la primera línia de l'economia està costant molt i haurem de lluitar molt perquè és una situació de poder, i el poder costa molt

de deixar-lo i compartir-lo també. L'Agenda 2030 té un focus molt gran amb el tema de gènere perquè considera a més que les dones tenen un gran paper mobilitzador, d'educació de les famílies gran i de conscienciació: són agents de canvi.

- **La pobresa es feminitza cada vegada més o s'està invertint la tendència?**

- Està clar que es feminitza cada vegada més. A nivell global el percentatge de dones que estan treballant i reben els sous més baixos és molt més alt que el dels homes, els sectors més socials són els que estan més mal pagats i sovint invisibilitzats. Crec que sobretot aquí a Catalunya, hi ha un gran esforç. I ara tenim un cas extraordinari, que és l'Afganistan. S'havia actuat d'una manera bastant concertada per la superació d'aquesta segregació tan gran que va viure el país fins al 2001 i ara, després de 20 anys, s'inverteix. Això té unes qüestions polítiques, però, la meitat de la població d'un país de més de 30 milions d'habitants està més sotmesa del que ho havia estat mai. Sens dubte, el tema de la igualtat és molt important i ens n'hem de fer ressò constantment.

Gallach reconeix que la pobresa continua feminitzant-se

Quins són els objectius?

N'hi ha 17
i abasten tots els àmbits

Els objectius de desenvolupament sostenible i les fites proposades són de caràcter global i d'aplicació universal, però es tenen en compte les diferents realitats, capacitats i nivells de desenvolupament nacionals, respectant les polítiques i prioritats de cada país. Així, cada govern estableix les seves pròpies fites nacionals.

El finançament públic, tant nacional com internacional, exercirà un paper vital en la prestació de serveis essencials i béns públics i en la catalització d'altres fonts de finançament. Però a banda de les finances públiques, l'ONU en la seva declaració destaca el paper del sector privat, des de les microempreses fins a les cooperatives i les multinacionals, així com el de les organitzacions de la societat civil i les organitzacions filantròpiques en l'aplicació de la nova agenda.

A Catalunya ens locals, altres organismes públics i també empreses privades han apostat per incidir en alguns dels objectius fixats per les Nacions Unides. En el cas dels ajuntaments, centrats sobretot en l'objectiu 11 de ciutats i comunitats sostenibles, però també en l'aigua neta (6), l'energia (7) així com l'acció climàtica (13).

En el cas de les empreses privades, moltes treballen en l'objectiu 5, que promou la igualtat de gènere; en el 9, dedicat a indústria i innovació, o en el 12, que promou el consum i la producció responsables.

1 FI DE LA POBRESA

Erradicar la pobresa extrema a tot el món (persones que viuen amb menys d'1,25 \$ al dia) i reduir a la meitat la pobresa en totes les seves dimensions. Garantir l'accés als serveis bàsics, la propietat i al control de la terra i al microfinançament. Reduir l'exposició de les persones pobres als fenòmens extrems (clima, desastres econòmics, socials o ambientals).

2 FAM ZERO

Posar fi a la fam duplicant la productivitat agrícola i els ingressos dels petits productors. Garantir sistemes de producció sostenibles i aplicar pràctiques agrícoles resilientes que ajudin a mantenir els ecosistemes. Mantindre la diversitat genètica de les llavors. Garantir el bon funcionament dels mercats de productes alimentaris per imitar la volatilitat dels preus.

3 SALUT I BENESTAR

Reduir la taxa de mortalitat materna (a menys de 70 per 100.000) i la mort de nadons (a un mínim de 12 per cada 1.000) i criatures de menys de 5 anys (a un mínim de 25 per cada 1.000). Posar fi a les epidèmies de sida, tuberculosi, pal·ludisme i malalties tropicals desateses. Reduir a la meitat el nombre de morts i lesions per accidents de trànsit al món.

4 EDUCACIÓ DE QUALITAT

Vetllar perquè totes les criatures tinguin accés a l'ensenyament primari i secundari gratuïts. Garantir que homes i dones tinguin accés a l'educació tècnica i professional assequible. Eliminar les disparitats de gènere en l'educació. Ampliar el nombre de beques disponibles i augmentar l'oferta de professors qualificats especialment en països en desenvolupament.

5 IGUALTAT DE GÈNERE

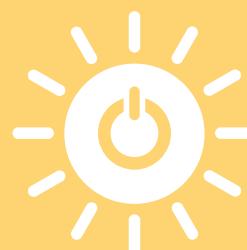
Evitar el matrimoni infantil i la mutilació genital femenina. Reconèixer i valorar el treball domèstic i de cura no remunerat. Garantir l'accés universal a la salut sexual i reproductiva. Garantir la igualtat d'oportunitats de lideratge en tots els nivells de presa de decisions. Accés a diverses formes de propietat, al control de la terra, als serveis financers i als recursos naturals.

6 AIGUA NETA I SANEJAMENT

Aconseguir l'accés universal i equitatiu a l'aigua potable, als serveis de sanejament i d'higiene adequats. Millorar la qualitat de l'aigua reduint la contaminació i eliminant els abocaments. Reduir a la meitat les aigües residuals no tractades. Garantir l'extracció i el subministrament sostenible d'aigua dolça i enfortir la participació de comunitats locals en la gestió de l'aigua.

7 ENERGIA NETA I ASSEQUIBLE

Garantir l'accés universal a serveis energètics assequibles i fiables. Augmentar la proporció d'energia renovable en la combinació energètica mundial. Duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica. Ampliar la infraestructura i millorar la tecnologia per al subministrament de serveis energètics moderns i sostenibles als països en desenvolupament.

8 TREBALL DIGNE I CREIXEMENT ECONÒMIC

Mantenir un creixement del PIB d'almenys un 7% anual en els països menys avançats. Reduir substancialment la proporció de joves que no tenen feina. Adoptar mesures immediates per erradicar el treball forçós i posar fi a l'esclavatge modern. Protegir els drets laborals i crear entorns de treball segurs. Dissenyar i aplicar polítiques per promoure un turisme sostenible.

13 ACCIÓ CLIMÀTICA

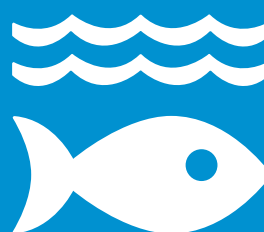
Integrar les mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, estratègies i planificació nacionals. Posar en pràctica el compromís assumit pels països desenvolupats que són part de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic amb l'objectiu de mobilitzar 100.000 milions de dòlars anuals per atendre les necessitats dels països en desenvolupament.

9 INDÚSTRIA INNOVACIÓ INFRAESTRUCTURES

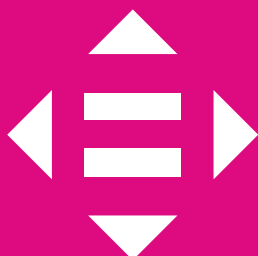
Desenvolupar infraestructures de qualitat, fiables, sostenibles i resilientes per donar suport al desenvolupament econòmic i el benestar humà. Augmentar l'accés de petites empreses als serveis financers i la seva integració en les cadenes de valor. Modernitzar les indústries per fer-les més sostenibles i eficients. Proporcionar el 2020 accés universal i assequible a internet.

14 VIDA SUBMARINA

Regular eficaçment les captures i posar fi a la sobrepesca, a la pesca il·legal i a les pràctiques pesqueres destructives. Reduir al mínim els efectes de l'acidificació dels oceans. Facilitar l'accés dels pescadors artesanals a petita escala als recursos marins i als mercats. Prohibir determinades formes de subvencions a la pesca que contribueixen a l'excés de capacitat i a la sobrepesca.

10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

Aconseguir i mantenir progressivament el creixement dels ingressos del 40% de la població més pobre a una taxa superior a la mitjana nacional. Potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de tothom. Eliminar lleis, polítiques i pràctiques discriminatòries. Millorar i reforçar la regulació i el control dels mercats i institucions financeres mundials.

15 VIDA TERRESTRE

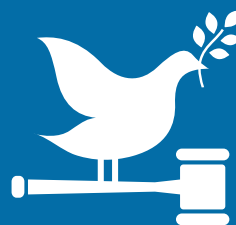
Promoure la gestió sostenible dels boscos i aturar la deforestació. Lluitar contra la desertització, restaurar terres i sòls degradats. Adoptar mesures urgents per posar fi a la caça furtiva i al tràfic d'espècies protegides. Integrar els valors dels ecosistemes i la biodiversitat en la planificació nacional i local. Mobilitzar recursos per finançar la gestió sostenible dels boscos.

11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES

Garantir l'accés a un habitatge segur i assequible i millorar els barris marginals. Ampliació del transport públic. Millorar la urbanització inclusiva i sostenible. Reforçar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món. Reduir l'impacte ambiental per càpita de les ciutats en relació amb la qualitat de l'aire i la gestió dels residus municipals.

16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES

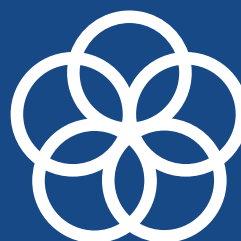
Promoure l'estat de dret en l'àmbit nacional i internacional i garantir la igualtat d'accés a la justícia per a tothom. Reduir significativament els fluxos financers i d'armes il·lícites i combatre totes les formes de delinqüència organitzada. Ampliar i reforçar la participació dels països en desenvolupament en les institucions de la governança mundial.

12 CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLES

Reduir a la meitat el malbaratament d'aliments per càpita i reduir les pèrdues d'aliments al llarg de les cadenes de producció. Reduir substancialment la generació de residus amb la prevenció, la reducció, el reciclatge i la reutilització. Racionalitzar els subsidis ineficients als combustibles fòssils que fomenten un consum malgastador, eliminant les distorsions de mercat.

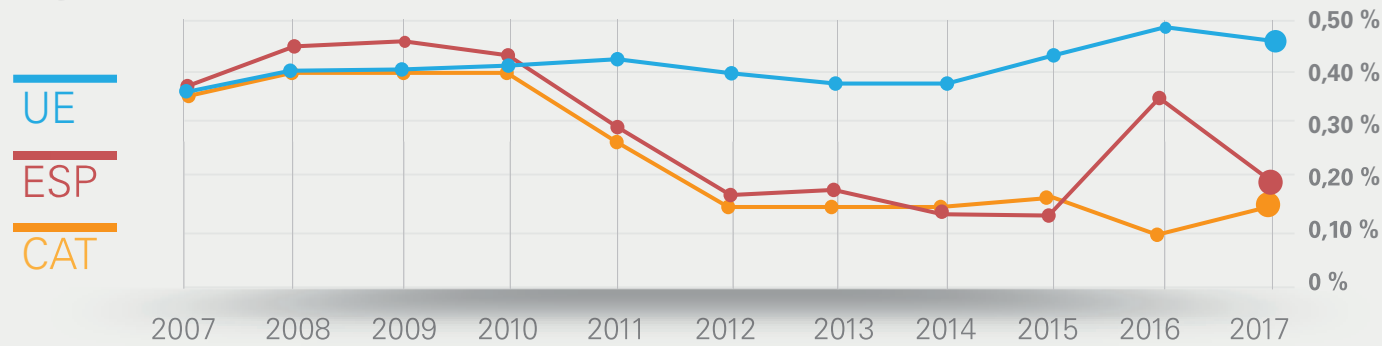
17 ALIANÇA PELS OBJECTIUS

No es poden complir els objectius si no hi ha una aliança global. El darrer objectiu vol reforçar els mitjans d'execució i revitalitzar l'associació mundial per fer-los possibles. Aquesta aliança abasta finances, tecnologia, creació de capacitat, comerç, coherència política i institucional i la garantia d'obtenció de dades d'alta qualitat i fiables, seguiment i rendició de comptes.

ODS 17: ALIANÇA PER ACONSEGUIR ELS OBJECTIUS. PRINCIPALS INDICADORS I COMPROMISOS DEL GOVERN

Ajut oficial al desenvolupament % PIB

Font Catalunya:
Institut d'Estadística de Catalunya,
Ministerio de Asuntos Exteriores,
Unión Europea y Cooperación.
Font Espanya i Unió Europea:
Eurostat.
Dades actualitzades: 9/7/2021

Importacions provinents de països en vies de desenvolupament

	(p) CAT	ESP	UE
Països poc desenvolupats	2.132,0
Països amb renda mitjana baixa	5.913,8
Altres països amb renda baixa	4,3
Països amb renda mitjana alta (excepte la Xina)	6.021,9
Xina (excepte Hong-Kong)	8.328,1
Total	22.4000	(..)	(..)

(p) Dada provisional.

Unitats: Milions d'€ (preus corrents)

Font Catalunya: Idescat, a partir de dades del Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària. **Font Espanya i Unió Europea:** Eurostat. Dades actualitzades: 9/7/2021

Deute públic

	CAT	ESP	UE
Percentatge respecte el PIB (%)	37,1% (p)	120%	90,7%
Milions d'euros (preus corrents)	79.119 (p)	1.345.570	12.078.219

(p) Dada provisional.

Font Catalunya: Banc d'Espanya i Comptabilitat regional d'Espanya de l'INE. Institut d'Estadística de Catalunya **Font Espanya i Unió Europea:** Eurostat. Dades actualitzades: 9/7/2021

Pla Nacional Implementació Agenda 2030 a Catalunya
COMPROMISOS de l'OBJECTIU 17

2019

1. Implantar de forma sistemàtica la planificació normativa per garantir la coordinació i coherència de l'activitat reguladora del Govern. **Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern**

2. Incloure els indicadors d'EUROSTAT en el Programa anual d'indicadors de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT). **Programa anual d'actuació estadística 2019**

3. Calcular els indicadors d'EUROSTAT en matèria d'ODS en base catalana.

Programa anual d'actuació estadística 2019

4. Afavorir la contractació pública internacional com a mecanisme de transferència tecnològica entre països desenvolupats/en desenvolupament, mecanisme per fer compra pública innovadora, infraestructures sostenibles, i també accés de la PIME a projectes públics.

Pacte nacional per a la indústria (PNI) 2017-2020

5. Calcular els indicadors d'EUROSTAT en matèria d'ODS en base catalana. **Programa anual d'actuació estadística 2019**

6. Prevenir i reduir el frau fiscal i millorar el compliment de les obligacions tributàries per part dels contribuents.

Pla de control tributari 2019

7. Millorar l'assignació i la gestió de recursos públics en el marc de l'autonomia financera de la Generalitat.

Pla departamental de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda

8. Col·laborar amb els diferents actors i també en el camp de la cooperació transfronterera, per tal de minimitzar els costos de gestió i optimitzar els recursos. **Pla estratègic d'Acció Exterior i de relacions amb la Unió Europea 2019-2022**

9. Continuar amb la implementació de la fiscalitat ambiental a efectes de reduir les externalitats negatives que determinades activitats causen en el medi ambient.

Llei 5/2017, del 28 de març/ Llei 16/2017, d'1 d'agost/ Llei 12/2014, del 10 d'octubre/ Llei 12/2014, del 10 d'octubre / Llei 5/2017, del 28 de març

10. Establir mecanismes de coordinació interdepartamental que permetin millorar el grau de coherència de les polítiques públiques.

No inclòs en normativa o planificació vigent ni prevista

11. Consolidar la funció de supervisió regulatòria per garantir la coordinació i la coherència de la política regulatòria del Govern. **Decret 20/2019, de 29 de gener, de reestructuració del Departament de la Presidència**

12. Impulsar i dinamitzar una aliança d'actors públics i privats per implementar l'agenda 2030. **Acord nacional per a l'Agenda 2030**

13. Alinear totes les administracions públiques en matèria de polítiques TIC. **SmartCatalonia**

14. Acollir i implementar esdeveniments internacionals de referència que permetin construir aliances i partenariats de rellevància. **SmartCatalonia**

Font: Generalitat de Catalunya Departament d'Acció Exterior, Relacions institucionals i transparència. Dades actualitzades 28/6/2021

Patel intensifica la sostenibilitat de les seves operacions

- El grup agroalimentari Vall Companys, al qual pertany Patel, impulsa un pla de sostenibilitat per reduir les emissions de CO₂ en un 35%.
- El programa Penta té un horitzó a l'any 2030 i preveu també una inversió de 132 milions d'euros en matèria de I+D+i.

No és cap secret que l'evolució demogràfica a escala mundial, sumada als efectes creixents i cada cop més feroços del canvi climàtic, presenten un llistat de reptes capitals i molt complexos per tota la humanitat. L'Organització de les Nacions Unides preveu que, de cara a l'any 2050, la població mundial s'aproparà als 10.000 milions d'habitants, una xifra que requerirà que molts sectors s'adaptin, es reestructurin o fins i tot es transformin per complet.

Un dels sectors que planteja més reptes és el de l'alimentació. En un món de recursos finits i amb la necessitat d'estructurar cadenes de valor eficients i sostenibles, serem capaços de donar resposta a les necessitats alimentàries d'una població cada cop més gran? La resposta pot semblar senzilla: aconseguir uns models productius molt més eficients, sostenibles, circulars i responsables en tots els sentits.

Les companyies alimentàries d'arreu del món, un dels actors més assenyalats per l'esfera pública en matèria climàtica i de sostenibilitat, a poc a poc estan posant fil a l'agulla.

Una de les empreses que ha emprès un dels camins més ambiciosos en la transformació del seu procés productiu és Patel, companyia dedicada al sacrifici i l'especejament

de productes porcins.

Patel, que té la seva seu a l'Esquirol (Osona), juntament amb altres empreses, serà impulsora del Programa Penta, el pla estratègic de sostenibilitat que ha presentat recentment el grup agroalimentari Vall Companys. Aquest programa té un horitzó a l'any 2030 i preveu una inversió de 90 milions d'euros per reduir les emissions de CO₂ en un 35%, així com una inversió mínima de 132 milions d'euros en matèria de I+D+i, entre d'altres mesures.

Sota cinc eixos estratègics que aborden 15 dels 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de les Nacions Unides, Patel i el conjunt de les empreses del grup agroalimentari volen aportar el seu gra de sorra en aquesta lluita conjunta i inevitable que hem d'afrontar.

El primer dels eixos que estructuren el Programa Penta és el climàtic i de circularitat, amb el ja esmentat objectiu de reduir l'emissió de gasos d'efecte hivernacle en un 35%, així com el consum d'aigua en un 10%. En aquest aspecte entraran en joc iniciatives com l'ús de fonts d'energia renovable, la renovació de la flota de vehicles per oferir una mobilitat sostenible o la promoció de la circularitat en totes les operacions, entre d'altres.

En segon terme hi trobem els estàndards de benestar animal. En

aquesta àrea, el grup agroalimentari té el ferm propòsit de tenir el 100% de les seves granges auditades, així com reduir l'ús d'antibiòtics en animals en un 60%. Les mesures de bioseguretat i l'aplicació de programes preventius, per exemple amb productes nutricionalment, seran cabdals per companyies com Patel, que es troben al procés intermedi i final de la cadena de valor càrnia.

El tercer punt de treball és la gestió del talent i dels professionals que integren companyies com Patel i la resta de 42 firmes que conformen el grup agroalimentari. En aquest camp, el Programa Penta preveu una inversió de fins a 1,5 milions d'euros per continuar optimitzant la relació dels seus treballadors amb el grup a través de tecnologies de la informació. A la vegada, es vol garantir una oferta laboral atractiva, segura, igualitària, respectuosa i amb un ambient saludable.

En quart lloc hi trobem els aspectes de qualitat, innovació i seguretat alimentària, on des del grup es planteja una inversió mínima de 132 milions d'euros fins a l'any 2030. Patel ha convertit les polítiques d'investigació i desenvolupament en un dels pilars bàsics del seu creixement els últims anys, i la companyia de l'Esquirol vol continuar innovant per oferir productes de màxima qualitat i que donin resposta a les neces-

sitats canviants de la població.

L'últim eix que vertebrava el Programa Penta respon a les necessitats d'una gestió ètica i responsable. El grup comptarà amb el 100% de proveïdors de soja responsable, així com també amb el 100% de proveïdors sostenibles en tots els productes i serveis de cara a 2030. L'autogestió ètica dels recursos i una governança responsable seran plenament presents en el futur i present del grup agroalimentari.

Patel és una companyia plenament arrelada al territori i a la seva gent. A dia d'avui, la companyia dona feina a més de 900 professionals a la comarca d'Osona i creu fermament en el que encara està per arribar. El Programa Penta suposa un nou pas en l'objectiu d'assolir un futur més net i respectuós per a tots.

El sector agroalimentari ha estat sovint assenyalat com un segment mancat d'innovació, per la seva estabilitat i poca disruptió. No obstant això, Patel és una companyia que ha fet de la innovació i l'eficiència part del seu ADN. No deixem que l'aparència de caràcter tradicional del sector agroalimentari ocultí l'exercici ambiciós de creativitat, treball, progrés i adaptació de milers i milers de persones que ens han convertit, i ens volen mantenir, en un referent mundial en el camp de l'alimentació.

Arrenca el tercer Pla Estratègic Granollers 2030 per dibuixar una ciutat alineada amb els ODS que contribueixi a la sostenibilitat global

Granollers, ciutat compromesa amb el desenvolupament sostenible

Granollers ha assumit els reptes que planteja l'Agenda 2030 i els 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) aprovats per les Nacions Unides. Per això, des de fa anys, l'acció municipal ha adoptat un ferm compromís per afrontar grans fites globals com erradicar la pobresa, combatre la desigualtat, créixer econòmicament de manera inclusiva i sostenible, fomentar la inclusió social, lluitar contra el canvi climàtic i preservar el planeta.

Les polítiques de la ciutat estan encaminades a millorar la vida de les persones, sense deixar ningú enrere, i contribuir, alhora, a millorar el món des d'una perspectiva de pau, justícia i sostenibilitat, conscients que és un treball col·lectiu que garantirà un futur millor.

Les actuacions en el nostre entorn més immediat són clau per assolir els ODS, transformant els grans objectius globals en polítiques i accions concretes. És als pobles i a les ciutats on cal centrar les accions, perquè és on viuen les persones i, per tant, on consumeixen, utilitzen recursos i generen residus. En aquest sentit podem afirmar que les accions que es duen a terme a escala local tindran impacte en el compliment dels compromisos globals.

Aliances per assolir els reptes

La trajectòria de Granollers en aquesta estratègia és llarga. Tradicionalment s'ha fet una aposta pel treball en xarxa amb altres administracions i agents, així com per un model de desenvolupament sostenible que posa

les persones al centre.

En són exemple l'impuls de l'Agenda 21 de Medi Ambient iniciada als anys noranta o el II Pla estratègic el 2010, amb el lema "Granollers, ciutat educadora" com a pilar central. En els darrers anys, l'Ajuntament ha seguit treballant dins de l'organització en la consecució dels ODS a través del Programa d'Actuació Municipal, que estableix el full de ruta del mandat 2019-2023, i els programes que se'n deriven. Així, es dona transversalitat a 51 objectius i més de 800 actuacions alineades amb les fites de l'Agenda 2030 i emmarcades en les agendes globals, per seguir avançant cap a una ciutat inclusiva, transformadora, compromesa i sostenible.

Darrerament, l'Ajuntament va aprovar, per unanimitat, l'Acord Nacional per a l'Agenda 2030 i l'adhesió a l'Aliança Catalunya 2030 impulsada per la Generalitat de Catalunya, una aliança entre entitats públiques i privades per compartir els compromisos de país que permetin fer realitat els objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

Repte i compromís col·lectiu

Complir amb els ODS és un compromís de ciutat. Implica tots els agents, públics i privats, les empreses, els comerços, les escoles, les entitats, la ciutadania. És un repte col·lectiu però també una responsabilitat individual. L'aposta de Granollers és fer aterrar els objectius de desenvolupament sostenible als grans projectes de ciutat, però també a la vida

AL DETALL

Dibuixar el futur. Granollers 2030

El "Pensar global. Actuar local", aquest és el punt de partida de Granollers en la definició de les estratègies que han de guiar la ciutat cap al futur. Amb mirada àmplia, compromís i voluntat de transformació arrenca el tercer Pla Estratègic Granollers 2030, un instrument que ha de permetre dibuixar una ciutat responsable i sostenible, alineada amb els ODS i el món.

La ciutat afronta un nou repte col·lectiu que ha de permetre aixecar la mirada i projectar com i què volem que sigui

Granollers en l'horitzó de la pròxima dècada. El dia 4 d'octubre s'inicia el camí d'aquest nou escenari de debat, amb la presentació del procés d'elaboració del nou pla estratègic, que generarà espais de corresponsabilitat i de creació de sinergies per dissenyar la ciutat que volem. Aquest procés haurà d'afrontar els reptes de la ciutat més enllà de les urgències a curt termini. I ho haurà de fer enfortint i generant sinergies, creant xarxa, fomentant la coproducció de projectes i polítiques amb els agents socials, definint escenaris que vagin més enllà de les competències municipals, i amb el lideratge i compromís de l'Ajuntament de Granollers. Un nou repte que situa l'acció local com una peça indispensable en la millora del món.

El web granollers.cat/ods recull el compromís de la ciutat amb els reptes globals

quotidiana, sabent que els petits gestos poden transformar la ciutat i el món per fer-los llocs millors on viure.

És per això que s'interpel·la la ciutadania a prendre consciència de la necessitat de caminar en una mateixa direcció.

La pàgina web <granollers.cat/ods> recull algunes de les accions que fa la ciutat per contribuir al compliment dels ODS. D'entre les

accions que s'estan duent a terme, destaca el suport a les persones en situació de vulnerabilitat (ODS 1, Fi de la pobresa), la millora de l'aigua del riu Congost gràcies a l'ús de depuradores i filtres (ODS 6, "Aigua neta i sanejament") i la promoció del reaprofitament i la reutilització (ODS 12, Consum i producció responsables).

D'altra banda, també s'han dinamitzat els productes de proximitat i s'ha consoli-

dat el mercat de productes locals de cada dissabte (ODS 12, Consum i producció responsables). Així mateix, destaca el Pla d'Acció Social, que vol combatre les desigualtats (ODS 10, Ciutats i comunitats sostenibles) i la promoció de la formació al Centre Vallès, amb una àmplia oferta educativa, i el suport a persones que necessiten un altre model d'ensenyament (ODS 4, Educació de qualitat).

Educació ambiental per a un consum responsable de l'aigua

El canvi climàtic és una emergència que reclama una acció urgent per part de tota la societat. Segons les Nacions Unides, la demanda mundial d'aigua augmentarà entre el 20% i el 30% perquè la població mundial arribarà gairebé als 10.000 milions de persones el 2050. Aquest increment de la demanda es produeix en un context en què els recursos hídrics disponibles són cada vegada menors. Davant d'aquest escenari, tots tenim la responsabilitat d'actuar contra el canvi climàtic. Especialment, els més petits són una peça fonamental per garantir un futur sostenible.

Per això, la sensibilització és imprescindible per generar una consciència ambiental per preservar el medi ambient i els seus recursos, que són finits i escassos, com és el cas de l'aigua. En aquest sentit, Agbar ha posat a disposició de les escoles dels municipis on gestiona el servei d'aigua el seu programa educatiu Aqualogia. Completament digital i gratuït, aquest programa utilitza recursos interactius per apropar de forma lúdica el cicle integral de l'aigua als alumnes de primària i promoure la consciència mediambiental.

Més de 8.500 alumnes ja han accedit a Aqualogia en els tres darrers cursos, que s'ha digitalitzat per garantir l'accés a tots els continguts des de l'aula i des de casa. Més de 2.300 alumnes han gaudit d'aquestes activitats interactives a través de l'accés digital en aquests cursos marcats per la pandèmia.

Conscients que la sensibilització ambiental ha de començar des de ben petits, Aqualogia apropra els cicles natural i urbà de l'aigua a escolars d'educació primària, i promou una actitud responsable amb l'aigua i un comportament respectuós amb el medi ambient. Es presenta l'aigua als més joves des

d'una perspectiva que tracta de donar resposta als reptes i les oportunitats del nostre món actual i futur: intel·ligent, saludable i sostenible. Mitjançant vídeos, jocs i experiments, els alumnes poden treballar a l'aula quins usos es fa de l'aigua al seu centre escolar, com arriba aquest bé bàsic a les seves llars o quins tractaments són necessaris per poder beure-la o per retornar-la correctament al medi natural.

Aqualogia mostra als alumnes com cuidar un recurs escàs i la necessitat de fer-ne un consum responsable per les conseqüències que té sobre el medi ambient, la societat i l'economia. Aquestes activitats estan adaptades a cada nivell educatiu i el professorat trobarà una eina didàctica adaptada al currículum de cada cicle perquè puguin seguir tractant el tema al llarg del curs.

Agbar va començar a implementar el programa durant el curs escolar 2013/2014. La valoració tant del professorat com dels alumnes ha estat sempre positiva. Els centres se senten satisfets de poder disposar d'aquestes eines i poder treballar nous continguts d'una forma amena i participativa. I Agbar, com a professionals al servei de les persones, se sent orgullosa d'aportar els seus coneixements a la formació dels estudiants.

Ara que s'inicia un nou curs escolar, Agbar vol recordar a les escoles que tenen aquest recurs a la seva disposició. La companyia té el compromís de seguir difonent la importància de cuidar l'aigua i conscienciar de la necessitat de preservar el medi ambient i Aqualogia és una eina fonamental en aquest objectiu. L'educació ambiental dels més joves és estratègica per avançar en el compliment dels objectius de desenvolupament sostenible establerts per les Nacions Unides. Perquè el futur del planeta és a les seves mans.

- Amb el programa educatiu Aqualogia, Agbar aposta per la conscienciació ambiental dels més joves de casa i apropa a les escoles continguts per conèixer de forma lúdica el cicle de l'aigua.

- Més de 8.500 alumnes ja han accedit a Aqualogia en els tres darrers cursos, que s'ha digitalitzat per garantir l'accés a tots els continguts des de l'aula i des de casa.

Aqualogia, el programa educatiu de l'aigua

A AGBAR, sabem que el futur del planeta està en mans dels més petits i, per això, dins el marc del nostre compromís amb les persones i el desenvolupament sostenible, **liderem projectes de sensibilització i educació mediambiental com Aqualogia.**

És un programa educatiu gratuït i completament digital per als centres escolars dels municipis on gestionem el servei d'aigua. **Aqualogia utilitza recursos interactius per apropar el cicle integral de l'aigua als alumnes i promoure la conscienciació mediambiental.**

Perquè impulsar l'educació ambiental avui és la millor manera de garantir un futur sostenible.

Ramon Sans Rovira
Enginyer industrial
Autor del model de càlcul TE21 per a la transició energètica
Més informació: <https://youtu.be/KqKTA22VPHY>

Catalunya està a la cua d'Europa en matèria de transició energètica. A què estem esperant?

L'any 2014 pensava que el col·lapse dels combustibles fòssils era evitable, perquè hi havia unes grans fonts que eren les renovables, però ha anat passant el temps i no s'avança. El canvi climàtic és el problema més greu que tenim. El sol ens envia una gran quantitat d'energia, de l'ordre de 176.000 terawatts/any. Molta d'ella rebota. Si no hi hagués atmosfera, no hi hauria rebot dels gasos d'efecte hivernacle i la temperatura de la Terra seria de l'ordre de -22° C. Gràcies a l'atmosfera i al vapor d'aigua s'aconsegueixen aquests 14° que permeten la vida. Fins al 1880 hi havia un equilibri meravellós entre la concentració de CO₂ a l'atmosfera i la temperatura: hi havia 280 parts per milió (ppm) de CO₂. El 2014 ja ens vàrem posar a 400 ppm. Aquest important desequilibri es va produir després que una colla d'espavilats vàrem desenterrar uns recursos que la Terra ens havia deixat al seu fons. Ho hem exhumat i hem cremat de l'ordre del 75% d'aquests. I ho hem anomenat progrés.

La pujada de les temperatures és un fet. Al meu primer llibre *El col·lapse és evitable* (2014) vaig fer un pronòstic, que tenia l'esperança de no encertar: que abans del 2030 viuríem temperatures màximes de 50 graus, i en paral·lel més amunt del nostre ja han viscut aquests episodis. També vaig dir, i espero no encertar-ho, que entorn de 2040-2050 viuríem els 60°. Això fa pensar molt en els nostres nets i besnets. Des d'un satèl·lit l'atmosfera es veu com una capa molt primeta i l'estem destrossant. Evitem-ho. Si no actuem urgentment, el nostre planeta dansarà content que aquests inquilins indesitjables, que som nosaltres, haguem desaparegut.

Els sistemes de generació i consum energètic actuals perjudiquen greument

El canvi a renovables només té avantatges: abundància, gratuïtes, no generen pèrdues i són bones pel clima i la salut

el planeta. Amb el model actual, nosaltres no controlem l'energia, si el canviem la podem controlar. L'energia la utilitzem amb tres finalitats: tèrmica (domèstic, industrial i agrícola), mobilitat (terrestre, aquàtica i aèria) i elèctrica (motors, il·luminació, comunicació) i s'obté de cremar gas, petroli i de fissionar urani. Això té una pila de desavantatges: escassetat, costos elevats, pèrdues i greus efectes en el clima i la salut. Per mi només tenen un avantatge: són fàcils d'emmagatzemar. La transició energètica (TE), és a dir, el canvi a renovables, per mi només té avantatges: abundància, són gratuïtes, no generen pèrdues i són bones pel clima i la salut. Tenen un desavantatge: l'emmagatzematge. Les renovables són viables energèticament: l'èolica a terra i a mar pot proporcionar 1.000 TWh/a i el sol 23.000 TWh/a, sense parlar de la biomassa, la hidràulica o la geotèrmia. Què estem fent? Són viables econòmicament, les fonts primàries són gratuïtes, només paguem les instal·lacions. La festa del consum irresponsable i de l'etern creixement s'ha acabat, es tracta d'un problema de supervivència.

A Catalunya estem a la cua d'Europa en matèria de renovables, estem a un 8%. No ens cau la cara de vergonya? Govern català, volem un projecte clar de la TE a Catalunya; pot servir el model de càlcul TE21 del qual tindrem ocasió de parlar més endavant en aquest suplement; volem un pla territorial per abastir tot el país amb renovables i que es creï un banc o un institut per finançar la TE. A què estem esperant? Posem-nos-hi ja. Si no, hauré d'acceptar els voltors que volen calcar el model actual i ens ompliran de línies de molt alta tensió amb energia procedent de l'Aragó o d'altres llocs.

AMB HUMOR

FINESTRA

Presidenta Beth Codina

Director editorial Agustí Danés

Coordinació Lourdes Corominas

Redacció Queralt Campàs i Lourdes Corominas

Correctora Cristina Anfruns

Fotografies Albert Llimós, Griselda Escrigas, Pixabay i Unsplash

Infografies Eulàlia Rodríguez Tió

Disseny Neus Páez

Publicitat Jordi Roca

Edició i distribució Premsa d'Osona, SA, plaça de la Catedral, 2, Vic

www.el9nou.cat